

KIRKENES INDUSTRIAL LOGISTICS AREA

Naturtyper og biologisk mangfold

Notat utarbeidet av Bioforsk på vegne av Norconsult AS

September 2011

NOTAT ETTER BEFARING FOR VURDERING AV NATURTYPER OG BIOLOGISK MANGFOLD I FORBINDELSE MED VEG-TRASEER TIL KIRKENES INDUSTRIAL LOGISTICS AREA – KILA FRA E6 NED MOT SLAMBANKEN UTENFOR LANGFJORDMUNNINGEN, SØR-VARANGER KOMMUNE.

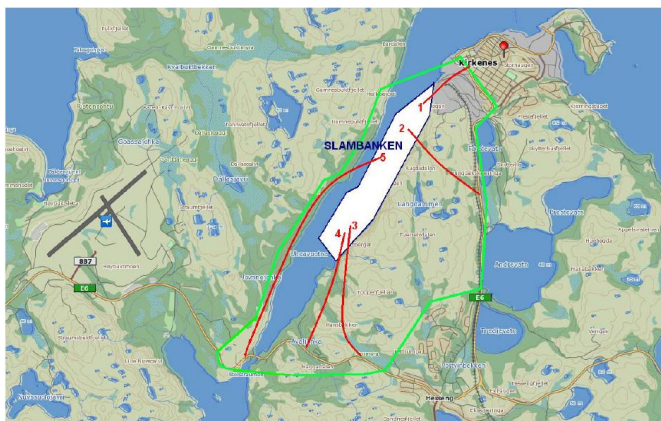
Det er planer om utvikling av Kirkenes Industrial Logistics Area – KILA med bl.a. infrastruktur i form av veger. Det er krav om konsekvensutredninger ifb slike inngrep (konsekvensutredningsforskriftens vedlegg III bokstav a). Inngrep av denne type omfattes av PBL og naturmangfoldsloven. Området ligger innen fredningsområdet for Kirkeneshalvøya som også kommer til vurdering (jfr. FOR 1961-10-20 nr 05: Forskrift om fredning av pattedyr og fugler, Kirkeneshalvøya, Sør-Varanger kommune, Finnmark). Konsekvensutredningen må gi et tilfredsstillende grunnlag for å vurdere bestemmelsene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12, jf. naturmangfoldlovens § 7. Naturmangfoldlovens § 7 pålegger offentlig myndighet å synliggjøre sine vurderinger i hht. lovens §§ 8-12 i sine besluttede vedtak. Dette innebærer bl.a. at det må utredes hvilke virkninger tiltaket kan få for prioriterte arter, truede og nær truede arter etter Norsk rødliste for arter 2010, for utvalgte naturtyper og for truede naturtyper etter Norsk rødliste for naturtyper 2011. Påvirkning på disse artene og naturtypene skal vurderes ut fra den samlede belastningen de er eller vil bli utsatt for. Der hvor eksisterende kunnskap er mangelfull må det gjennomføres feltundersøkelser.

Bakgrunnsinformasjon.

Det er ikke noen informasjon som kommer frem om området/objekter i Naturbasen verken med innsyn i kart eller med søk etter Beddarineset eller Beddarigården. I rapport om biologisk mangfold i Sør-Varanger kommune er heller ikke området beskrevet (Systad G.H., Strann K.-B. & Frivoll V., 2004). Det skal finnes noen eldre botaniske beskrivelser fra området, men disse er ikke kommet i tide til å legges til bakgrunn for denne vurderingen.

KILA – Vegalternativer

Det er lagt frem fire mulige traseer for vegtilknytning til KILA. I denne rapporten er det vurdert alternativ 3 og alternativ 4. Det er laget en foreløpig plankartskisse (fig 1 b) for passering av trasé nr 3, dog ikke for trasé 4. Det noters at i oversiktsskissen (fig 1 a) og plankartskissen (fig 1 b), så ligger trasé 3 på forskjellige områder.

Figur 1 a. oversiktsskisse over traseer til KILA.

Figur 1 b. Plankartskisse for trasé 3.

Figur 2. Beddarineset er oppkalt etter Beddarigården som er lokalisert der. Gården ble kalt opp etter Mathis Beddari som overtok gården i siste halvdel av 1800 tallet. Gården var før den tid i drift av andre personer, når den ble etablert er pt ikke helt klart.

De grønne områdene på figur 2 viser skogområder (bjørkeskog med noe innblanding). Det hvite området på Beddarineset indikerer gammel dyrka-(inn)mark.

Den 1. september 2011 ble det gjort en befarings i de påtenkte traseene av Paul E. Aspholm for å vurdere områdene. Det var sent i sesongen for plantelivet (avblomstring og sent i frøsetting, samt delvis visning) og etter hekkesesongen for rugende fugler. Insektlivet var også i sen fase. Det var derfor ikke tilrådelig at dette arbeidet kunne utføres som en kartlegging av truede arter, naturmangfold eller naturtyper. Dog har befaringsen en verdi for oversikt.

Trasé nr 3.

Traseen starter ut fra E6 (se figur 1b) og følger Stormyra på vestre side i nordenden dreier traseen seg mot øst. Skråningen av E6 som traseen vil ligge på er påvirket av antropogen aktivitet, det er en gammel (kjerre)vei fra før krigen som ligger i kanten og med fyllingen av E6 ned mot Stormyra. Området er delvis noe rikere, pga sig fra veien. Denne delen er dominert av fjellbjørk og noen viere med noen spredte forekomster med ballblom og kvitbladtistel i urteskiktet og lyngarter som krøkebær, tyttebær og røslung. Naturtypen kan kategoriseres til natursystem fastmarkssystemtype (T) og våtmarkssystem (V) *myrkant (V7) intermediær myrkant (1)*. Siden den er av relativ antropogen påvirkning (vegkant V2:d10) uten særlige tilkjennegitte spesielle indikatorarter, så oppnår ikke dette området noen viktighet. Stormyra er en minerogen myr med en del antropogen påvirkning. Det er både tuer og åpne gytjedammer, men den later til å være relativt lite kalkpåvirket. Området kan defineres som Våtmarkssystem: åpen myrflate (V6) med intermediær myrflate-fastmatte (5) og intermediær myrflate-mykmatte (6). Selv om våtmarker er av viktighet synes dette området påvirket (diverse gravinger og kabler – så området er delvis modifisert våtmark V1, grøftet åpen myrflate, 1.) slik at det ikke gis noen verdi. Området nord for Stormyra er grunnfjell belagt med skrint jordsmonn men med fuktige partier. Vegetasjonen er lyng, vier og dvergbjørk, noe blokkebær og multe med grass- og starr-arter. Dette området kan høre til fastmarkstypene (T) - fjellhei og tundra (T29) med transisjon innen kalkfattig rabbe/fukt hei.

Dette er områder som kartmessig drenerer mot sør – og når ut i Første-Andre-Tredjevannsvassdraget. En del av vannet i dette området går muligens ned som grunnvann i grunnen og kommer ut på nordsiden mot Langfjordmunningen.

Figur 3. Bilde i nordenden av Stormyra med retning mot sør (bak enden av myra synes bl.a. Hesseng flerbrukssenter og Barentshallen).

I traseen som er tegnet på plankartet er det klart interessante områder straks man kommer over vannskillet mot nord – der terrenget skråner mot nord. I øvre del like under vannskillet er det et lite myrparti som danner starten for en liten bekk som renner mot nord – ned til Langfjordmunningen. Denne dalen har ikke noe eget kartfestet navn. Straks etter denne lille myra viser vegetasjonen seg som mer nærings- og kalkindikerende; ballblom, storkenebb, teiebær, sildrer og flere former av flekkmariehånd, samt bla ormetelg og hengevinge. Området danner også starten for bjørkeskog som strekker seg ned til fjæra, skogen har også innslag av einer, orr og rogn. Dette området er en blanding av flere typer av vårmarks- og fastmark- og ferskvannssystemer. Det er ingen store arealer av disse naturtypene, men området vil på bakgrunn av kalkrikheten kunne inneholde sjeldne eller truede arter. Disse typene vil være av kategori B – viktige naturtyper. Det er også små kilder i øvre delen av denne dalen.

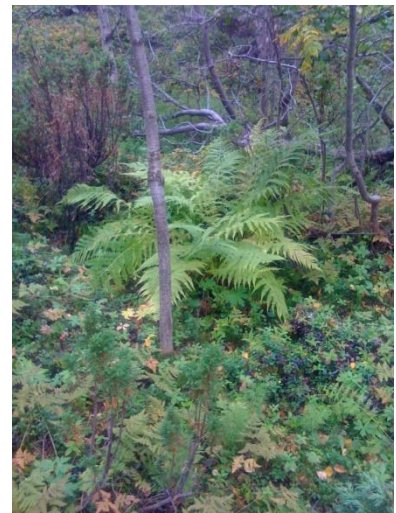
Figur 4. Stormyra med E6 i midten av bildet. Fotografiet er tatt omtrent på vannskille mellom sør og nord. Plantransektet for trasé nr 3 går fra myra og like til venstre for fotografen.

Figur 5. Bildeserie: på høyre side i høyre bilde ser man vannskillet mellom sør og nord. Fra høyre mot venstre følger myra som etter hvert danner en liten bekk ned gjennom dalen. Traseen for plantransektet nr 3 går på knausene i nedkant av bildet.

Figur 6. Bilde fra kanten av myra og nedover dalen – mot nord. traseen er beregnet til å gå på venstre side i bildet.

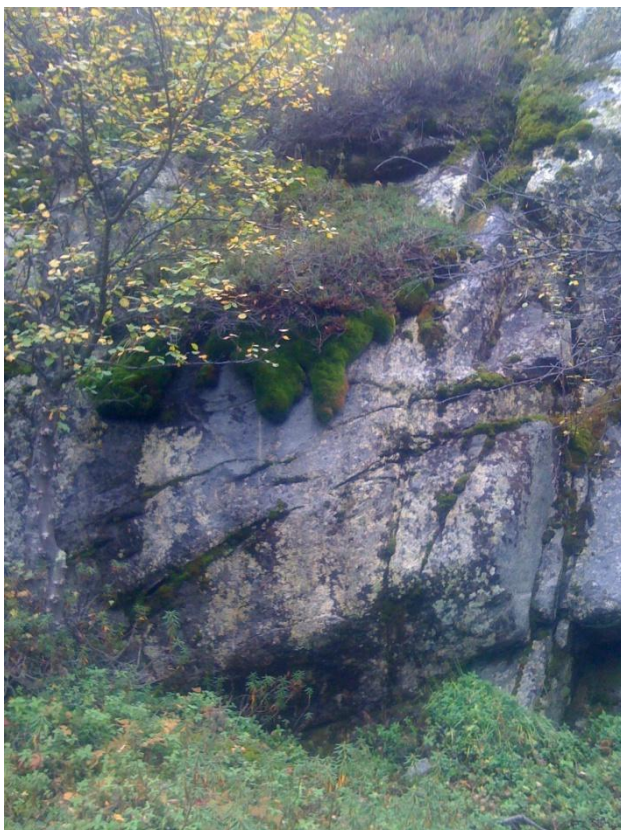

Figur 7 a, b og c. Ulike deler av bunnvegetasjon.

Figur 8. Beddarineset med Beddarigården. Traseen er tenkt å gå til høyre for fotografen i skogen mellom innmarka og fjellknausen til høyre i det høyre bildet, ut mot slambanken.

I terrenget der traseen svinger mot øst og ned mot Beddarineset (se figur 1 b og figur 2) er det sterkere tegn til gammel beitemark. Traseen vil berøre gammel kulturmark, med bla elementer av kulturmarkseng og slåtteeng (uten at dette er kategorisert videre ved denne befaringen). Områdene viser imidlertid mindre kalkrikhet enn dalen som er nevnt tidligere. En veiskråning vil her ha klar påvirkning på beitemarka og også slåtteenga. Fra Beddarigården og ut mot Slambanker er det en smal stripe med ur og rasmark mellom sjøen og siden av Toppenfjellet. Dette området er viser få kalkindikerende arter.

Figur 9. På berget ned mot Beddarigården er det flere områder i trasé 3 som har sildrebekker og vannsig med rike mosedekker.

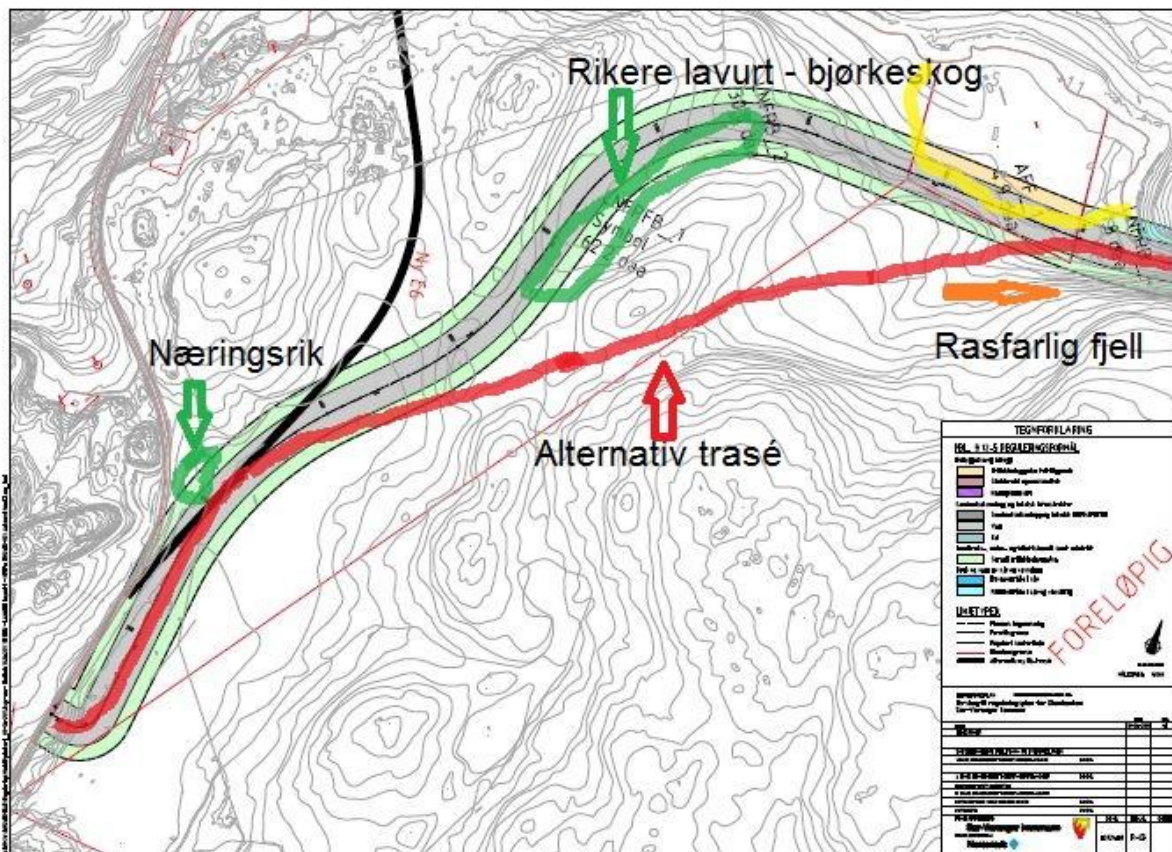

Figur 10. Strandsonen fra mellom Beddarineset slambanken (det er ca 2 m lavvann på bildet).

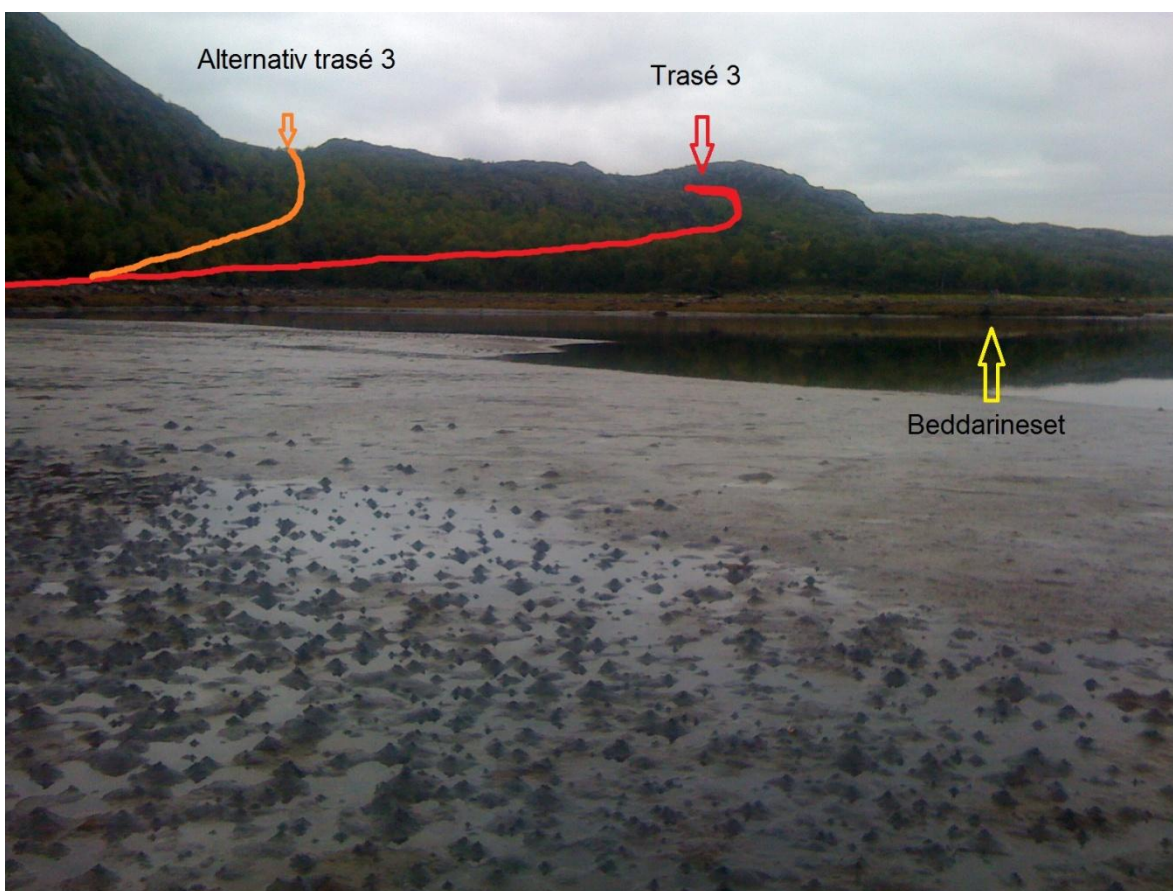
Figur 11. Strandeng og fjæresone-skogmark høgre på bildet

Alternativ trasé 3

På planskissen over alternativer (figur 1 a) er det som nevnt trasé 3 tegnet inn vest av Toppenfjellet litt annerledes. Denne versjonen kaller jeg for alternativ trasé 3. Denne alternative traseen ble også gått for å få en oversikt over naturtypen.

Figur 11. Kartskisse med trasé 3 og alternativ trasé 3.

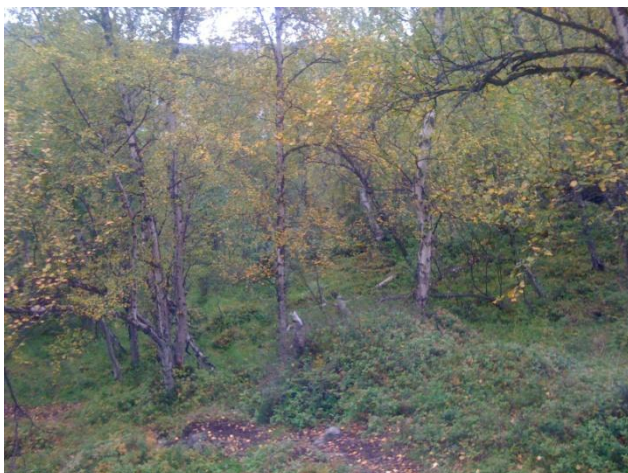

Figur 12. Bilde fra slambanken mot vest hvor traseen kommer ned fra "fjellet".

Figur 13. fra fjæra og oppover den første biten (ca 200 m) er kanten av Toppenfjellet rasfarlig, det var til dels store blokker som har falt ut (så en eventuell vei må ta høyde for å holde litt avstand fra fjellskråningen). Dette gjør at veifyllingen kan komme i kontakt med beitemark og slåtteeenga på Beddarigården.

Figur 14, det går en liten bekk i skaret, men ellers er det relativt drenert bjørkeskog med lyngvegetasjon i urteskiktet. I øvre del er det flere små kilder (gjentatte oppkommer av bekken), det ble ikke påvist kalkindikatorer i dette området.

Figur 15. i øvre ende av skaret går bjørkeskogen over i mer alpin form. Her danner lyngvegetasjon en tettere markvegetasjon.

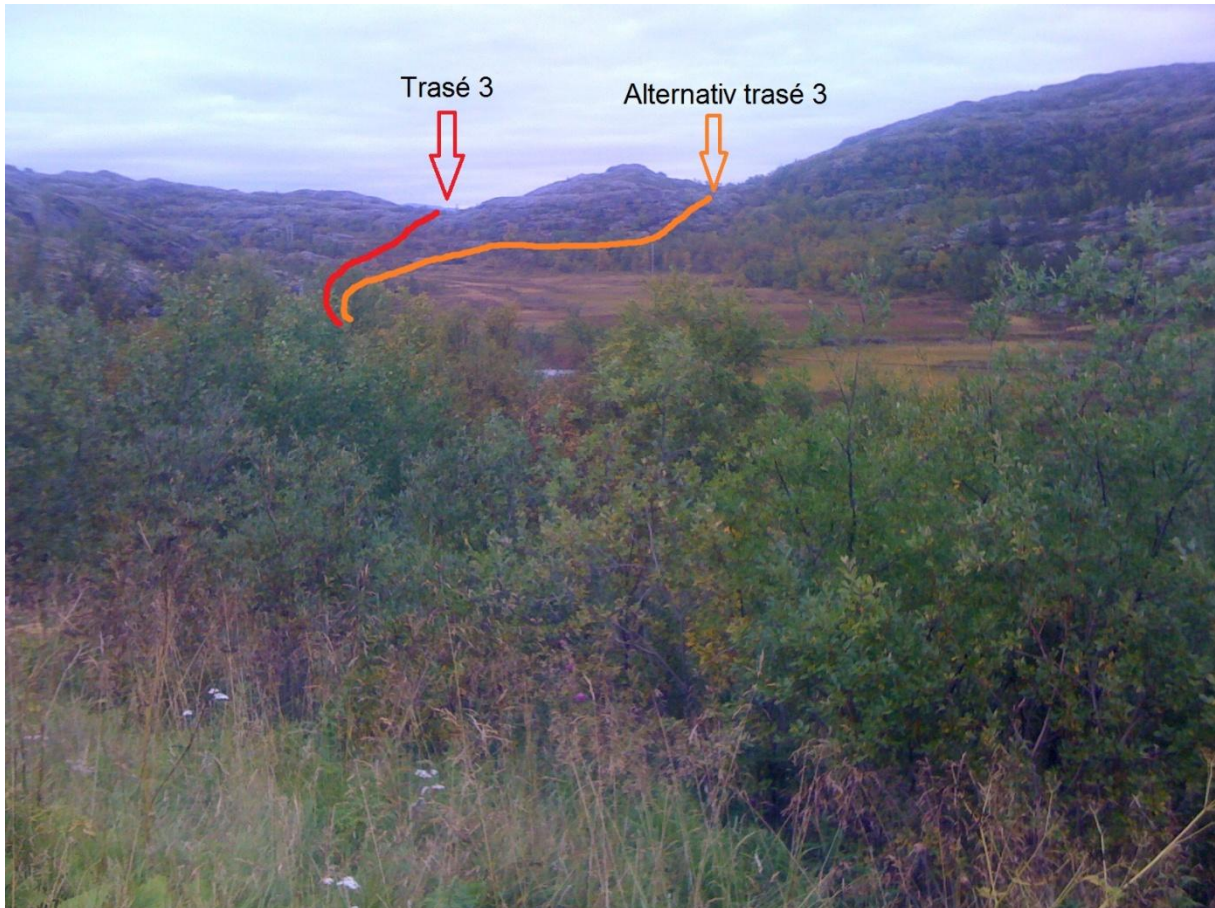
Figur 16. To bilder i retning mot nord, nedover skaret mot fjorden. Toppenfjellet til høyre i bildet. Det venstre bildet er ca 100 lengdemeter nedenfor det høyre bildet. På det venstre bildet ser man det slakere partiet.

Figur 17. Bilde tatt mot nordlig retning fra Stormyra mot skjæringa på høyeste punktet i alternativ trasé 3.

I fra fjæra og opp ca 250 m i lengde (60 m koten) er det ur og til dels grov blokkmark. Vegetasjonen er bjørkeskog med innblanding av vier og rogn. Busksjiktet er dominert av bjørk og viere. Urteskiktet

består av lyngvekster. De neste 200 m går gjennom tørrere bjørkeskog med noe lavurter og lyng. I dette området er det en liten bekk hvor vannet kommer opp i gjentatte oppkommer (vannet renner delvis/tidvis under bakken). Ved 80 m koten kommer man opp til et flatere parti bestående av blanding av skrånende våte partier - myr og tuer, som strekker seg mot høyeste punkt for traseen. Bjørkeskogen slutter ved ca 85 moh. Den øvre delen er mose, lav og lyngdekket berg. På sørsiden av vannskillet er det mindre partier med grunn myr mellom dag-åpent grunnfjell. Siste delen av denne traseen følger i samme område som trasé 3.

Figur 17. Bilde fra E6 mot nord, over enden av Stormyra med inntegning av trasé 3 og alternativ trasé 3. Toppenfjellet til høyre.

Trasé 4

Trasé 4 vil følge omtrent fra dagens E6 fra Strømmen og mot Slambanken i nesten rett linje. Denne traseen går gjennom bl.a. et hytteområde med en del antropogen påvirkning. Denne traseen vil skjære tvers over den nevnte kalkrikere dalen som er nevnt under trasé 3. Trasé 4 vil komme i sterk påvirkning mot kulturmark og slåtteeengene ved Beddarigården.

Konklusjon

Trasé 3 går på nordsiden igjennom en mosaikk av naturtyper som kan inneholde truede eller sjeldne arter. Dette området kan vise seg å være viktig naturtype – kategori B eller lokalt viktig naturtype –

kategori C (Direktoratet for naturforvaltning 2007 - DN håndbok nr 13). Videre mot slambanken vil trasé 3 komme i berøring med kulturmark og muligens slåtteeng ved Beddarigården, i alle fall vil en vei kunne ha indirekte på slåtteenga. Slåtteeng er truet naturtype og prioritert naturtype og det vil derfor være påkrevd å gjennomføre en kartlegging av biologisk mangfold og vurdering av status for slåtteenga. Dette arbeidet må gjøres i optimal registreringsperiode på sommeren for å kunne være tilfredsstillende. Trasé 4 vil ha samme utfordring som trasé 3 ved kulturmarka og slåtteenga. Denne traseen vil skjære over den kalkrike dalen, men i den nedre delen av dalen er vegetasjonen mer homogen med bekkesamfunn og lavurt og høgstaude bjørkeskogtyper. Alternativ trasé 3 kan synes å ha noe mindre miljøkonsekvens og den synes å ha noe mindre direkte effekt på naturmangfoldet, da det ikke synes å være kalkrike områder i denne traseen. Da det er det er sannsynlig at veien vil kunne påvirke slåtteenga ved Beddarigården både ved bygging og senere ifb avrenning, må også denne traseen også utredes. Mye kan tyde på at området ved strandengene ved Slambanken kan være viktige områder i sammenheng med biologisk mangfold. En kartlegging og konsekvensanalyse for arter og naturtyper etter biologisk mangfoldloven etc. vil bør gjennomføres i forbindelse med den etter hvert valgte trasé i løpet av sommeren 2012.

Avbøtende tiltak kan være mulig å gjøre for noen plantearter, ved å flytte dem til nærliggende like lokaliteter. Dette må gjøres av kyndige botanikere, plantefysiologer og krever planlegging.

Det påpekes at i denne befaringen ble det ikke forsøkt å gjøre kartlegging av truede, sjeldne eller liknende arter eller derav naturtypekartlegging, formålet var å skaffe oversikt over traseene.

Referanser

Direktoratet for naturforvaltning 2007. Kartlegging av naturtyper - Verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13, andre utgave 2006 (oppdatert 2007). 254 sider + 11 vedlegg. Elektronisk versjon: ISBN 978-82-7072-708-7.

Systad G.H., Strann K.-B. & Frivoll V., 2004. Biologisk mangfold, Sør-Varanger kommune. NINA Oppdragsmelding 829. 95 sider. Trondheim, ISBN 82-426-1467-9.

Vedlegg 1

FOR 1961-10-20 nr 05: Forskrift om fredning av pattedyr og fugler, Kirkeneshalvøya, Sør-Varanger kommune, Finnmark.

DATO: FOR-1961-10-20-5

KATEGORI: MV (Miljøvern/vilt)

AVD/DIR:

PUBLISERT: I 1961 s 869, II 1961 s 516

IKRAFTTREDELSE: 1961-12-04

SIST-ENDRET:

ENDRER:

GJELDER FOR: Kirkenes halvøya, Sør-Varanger kommune, Finnmark

HJEMMEL: LOV-1970-06-19-63 jf LOV-2009-06-19-100-§77

SYS-KODE: BG08, D02

NÆRINGSKODE: 9129

KORTTITTEL: Forskrift om fredning av dyr, Kirkeneshalvøya

For å lenke til dette dokumentet bruk: <http://www.lovdatab.no/cgi-wift/ldles?doc=/lf/lf/lf-19611020-0005.html>

INNHold

Forskrift om fredning av pattedyr og fugler, Kirkeneshalvøya, Sør-Varanger kommune, Finnmark.

I.

II.

Forskrift om fredning av pattedyr og fugler, Kirkeneshalvøya, Sør-Varanger kommune, Finnmark.

Fastsatt ved kgl.res. av 20. oktober 1961.

I.

1. I henhold til lov om naturvern av 1. desember 1954, § 1, 1. ledd, skal alle pattedyr og fugler være fredet hele året på statens grunn på Kirkeneshalvøya i Sør-Varanger herred, Finnmark fylke.

Med Kirkeneshalvøya menes i denne forbindelse området mellom Pasvikelva og Langfjorden begrenset i sør av en linje fra nordvestre hjørne av Boris Gleb (grensemerke 211) over Bjørnevatnet langs Bjørnelva til Langfjorden.

2. Den myndighet som Kongen har i henhold til Naturvernlovens § 3 til å gjøre unntak fra fredningen som nevnt under I., 1., delegeres til Kirke- og undervisningsdepartementet.

II.

Fredningen blir å kunngjøre i Norsk Lysningsblad og den lokale dagspresse og ved oppslag på stedet.

Vedlegg 2.

LOV 2009-06-19 nr 100: Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

§ 1. (lovens formål)

Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

§ 2. (stedlig virkeområde)

Loven gjelder på norsk landterritorium, herunder innsjøer og vassdrag, og i Norges territorialfarvann.

For Svalbard og Jan Mayen gjelder lovens kapittel VII. Kongen kan bestemme at også andre bestemmelser gjelder for Svalbard og Jan Mayen. For øvrig gjelder lov 15. juni 2001 nr. 79 om miljøvern på Svalbard og lov 27. februar 1930 nr. 2 om Jan Mayen i stedet for loven her.

På kontinentalsokkelen og i jurisdiksjonsområder opprettet i medhold av lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone (økonomiske soneloven) gjelder §§ 1, 3 til 5, 7 til 10, 14 til 16, 57 og 58 så langt de passer.

§ 3. (definisjoner)

I denne lov forstås med

- a) art: etter biologiske kriterier bestemte grupper av levende organismer;
- b) bestand: en gruppe individer av samme art som lever innenfor et avgrenset område til samme tid;
- c) biologisk mangfold: mangfoldet av økosystemer, arter og genetiske variasjoner innenfor artene, og de økologiske sammenhengene mellom disse komponentene;
- d) dyr: pattedyr, fugler, krypdyr, amfibier, fisk og virvelløse dyr;
- e) fremmed organisme: en organisme som ikke hører til noen art eller bestand som forekommer naturlig på stedet;
- f) genetisk materiale: gener og annet arvemateriale i ethvert biologisk materiale, som kan overføres til andre organismer med eller uten hjelp av teknologi, likevel ikke genetisk materiale fra mennesker;
- g) høsting: jakt, fangst, fiske og innsamling av planter eller plantedeler (medregnet bær og frukter) og sopp, i friluftsliv og næring;
- h) innførsel: kryssing av grense på land mot nabostat eller ilandføring fra områder utenfor lovens virkeområde;
- i) naturmangfold: biologisk mangfold, landskapsmessig mangfold og geologisk mangfold, som ikke i det alt vesentlige er et resultat av menneskers påvirkning;
- j) naturtype: ensartet type natur som omfatter alle levende organismer og de miljøfaktorene som virker der, eller spesielle typer naturforekomster som dammer, åkerholmer eller lignende, samt spesielle typer geologiske forekomster;
- k) organisme: enkeltindivid av planter, dyr, sopp og mikroorganismer, inkludert alle deler som er i stand til å formere seg eller overføre genetisk materiale;
- l) planter: karplanter, moser og alger;
- m) sopp: sopp og lav;
- n) utsetting: utsetting, bevisst utslipp eller deponering som avfall av organismer i miljøet, eller i et innesluttet system der rømming ikke er utelukket;

- o) uttak: enhver form for avlaving eller fjerning av hele eller deler av organismer fra naturen uansett formål;
- p) vilt: naturlig viltlevende landpattedyr, fugler, krypdyr og amfibier;
- q) virvelløse dyr: dyr uten ryggstøyle;
- r) økologisk funksjonsområde: område – med avgrensning som kan endre seg over tid – som oppfyller en økologisk funksjon for en art, slik som gyteområde, oppvekstområde, larvedriftsområde, vandrings- og trekkruiter, beiteområde, hiområde, myte- eller hårfellingsområde, overnattingsområde, spill- eller parringsområde, trekkvei, yngleområde, overvintringsområde og leveområde;
- s) økologisk tilstand: status og utvikling for funksjoner, struktur og produktivitet i en naturtypes lokaliteter sett i lys av aktuelle påvirkningsfaktorer;
- t) økosystem: et mer eller mindre velavgrenset og ensartet natursystem der samfunn av planter, dyr, sopp og mikroorganismer fungerer i samspill innbyrdes og med det ikke-levende miljøet.

§ 4. (forvaltningsmål for naturtyper og økosystemer)

Målet er at mangfoldet av naturtyper ivaretas innenfor deres naturlige utbredelsesområde og med det artsmangfoldet og de økologiske prosessene som kjennetegner den enkelte naturtype. Målet er også at økosystemers funksjoner, struktur og produktivitet ivaretas så langt det anses rimelig.

§ 5. (forvaltningsmål for arter)

Målet er at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Så langt det er nødvendig for å nå dette målet ivaretas også artenes økologiske funksjonsområder og de øvrige økologiske betingelsene som de er avhengige av.

Forvaltningsmålet etter første ledd gjelder ikke for fremmede organismer.

Det genetiske mangfold innenfor domestiserte arter skal forvaltes slik at det bidrar til å sikre ressursgrunnlaget for fremtiden.

§ 6. (generell aktsomhetsplikt)

Enhver skal opptre aktsomt og gjøre det som er rimelig for å unngå skade på naturmangfoldet i strid med målene i §§ 4 og 5. Utføres en aktivitet i henhold til en tillatelse av offentlig myndighet, anses aktsomhetsplikten oppfylt dersom forutsetningene for tillatelsen fremdeles er til stede.

§ 7. (prinsipper for offentlig beslutningstaking i §§ 8 til 12)

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

§ 8. (kunnskapsgrunnlaget)

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet.

§ 9. (føre-var-prinsippet)

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

§ 10. (økosystemtilnærming og samlet belastning)

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

§ 11. (kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver)

Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.

§ 12. (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder)

For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater.